

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA OBSZARU CZĘŚCI GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI
W MIEJSCOWOŚCI GIŻYN**

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO**

opracował:
mgr Jan Biernacki

Gorzów Wlkp., październik 2021 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	3
1.1. Podstawy formalno-prawne opracowania.....	3
1.2. Cel, przedmiot i zakres opracowania	4
1.3. Metodologia opracowania i materiały źródłowe	4
2. Charakterystyka uwarunkowań przyrodniczych	5
2.1. Położenie administracyjne oraz fizyczno-geograficzne	6
2.2. Ukształtowanie terenu, budowa geologiczna i zasoby naturalne	6
2.3. Warunki wodne	6
2.4. Warunki glebowe	7
2.5. Warunki geotechniczne.....	8
2.6. Warunki klimatyczne	8
2.7. Flora i fauna.....	8
2.8. Formy ochrony komponentów przyrodniczo-krajobrazowych	9
2.9. Krajobraz	9
3. Charakterystyka zamierzeń planistycznych.....	10
4. Stan środowiska przyrodniczego	11
4.1. Istniejący stan i problemy środowiska przyrodniczego	11
4.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji założeń planu	11
4.3. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	12
5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym lub krajowym, istotne w kontekście planu miejscowego.....	12
6. Oddziaływania ustaleń planu miejscowego na poszczególne elementy środowiska.....	12
6.1. Powietrze	12
6.2. Wody powierzchniowe i podziemne	13
6.3. Powierzchnia ziemi i gleby	13
6.4. Zasoby naturalne	14
6.5. Klimat	14
6.6. Flora i fauna, różnorodność biologiczna.....	15
6.7. Krajobraz	15
6.8. Zdrowie ludzi	16
6.9. Zależności między elementami środowiska	17
6.10. Przedmiot ochrony obszarów Natura 2000	17
6.11. Wpływ istniejących i projektowanych przedsięwzięć	18
6.12. Zabytki i dobra materialne.....	18
7. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.....	18
8. Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko.....	18
9. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań przyjętych	20
10. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	20
11. Materiały źródłowe i literatura.....	21

1. Wstęp

1.1. Podstawy formalno-prawne opracowania

Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.), projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której częścią jest niniejsza prognoza. Jej zakres obejmuje elementy zgodnie z wymogami określonymi w art. 51 ww. ustawy.

Poszczególne zagadnienia, będące przedmiotem prognoz środowiskowych znajdują umocowanie także w szeregu innych aktów prawnych, którymi są m.in.:

ustawy:

- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 624 ze zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 1420),
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 1326),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 ze zm.),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 779 ze zm.),
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 710 ze zm.),
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 1333 ze zm.),

rozporządzenia:

- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1839),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 112),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 1713),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r. Nr 25 poz. 133 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków (Dz. U. z 2008 r. Nr 48 poz. 283 i 284).

Niniejsza prognoza została wykonana na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowogródek Pomorski, dla którego podstawę

sporządzenia stanowi Uchwała Nr XXVIII/179/2021 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru części Gminy Nowogródek Pomorski w miejscowości Giżyn.

Zasadność objęcia opracowaniem takiego obszaru wynikała z analizy przeprowadzonej przez Wójta Gminy Nowogródek Pomorski przed podjęciem uchwały intencyjnej, w której wskazano na potrzebę zaprojektowania zmiany obowiązujących rozwiązań dla gruntów inwestycyjnych w tej części gminy.

1.2. Cel, przedmiot i zakres opracowania

Celem opracowania jest ocena potencjalnych skutków realizacji ustaleń planu miejscowego dla środowiska przyrodniczego (powietrze, gleba, wody powierzchniowe, wody podziemne, klimat, fauna, flora, krajobraz) oraz innych elementów takich jak zdrowie ludzi, walory kulturowe, w tym też we wzajemnym ich powiązaniu. Ponadto w jej zakresie należy określić wrażliwość i odporność środowiska na presję, oraz możliwości zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań na środowisko.

Obszar opracowania liczy ok. 21 ha i położony jest w odległości około 4 km na północ od miejscowości Nowogródek Pomorski, przy drodze ekspresowej S3. Przystąpienie do sporządzenia zmiany planu miejscowego wynika z treści złożonego wniosku przez właściciela nieruchomości i związanych z nim potrzeb inwestycyjnych, które nie mogą być realizowane na podstawie obowiązującego planu. Uwagi wskazane we wniosku dotyczą nieruchomości, dla których plan miejscowy określa przeznaczenie pod zabudowę usługową nieuciążliwą. Korekta parametrów dotyczących zagospodarowania ułatwi realizację najbliższych zamierzeń inwestycyjnych, a grunty dotychczas niezagospodarowane będą bardziej atrakcyjne dla przyszłych przedsięwzięć. W interesie właścicieli jak również samorządu jest zmiana obecnie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru części Gminy Nowogródek Pomorski w miejscowości Giżyn (Uchwała Nr V/37/11 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 27 kwietnia 2011 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowogródek Pomorski w miejscowości Giżyn).

Nowy dokument usankcjonuje i doprecyzuje dotychczasowe przeznaczenie, a także na nowo określi parametry dotyczące zabudowy i zagospodarowania w tym przebieg linii zabudowy. Ponadto dokonana zostanie weryfikacja dotychczas zaprojektowanego układu drogowego.

1.3. Metodologia opracowania i materiały źródłowe

Prognozę sporządzono w oparciu o opracowanie ekofizjograficzne podstawowe, w ramach którego dokonano szczegółowej charakterystyki uwarunkowań przyrodniczych, obejmującej takie elementy jak:

- ukształtowanie terenu, budowa geologiczna i zasoby surowcowe,
- warunki wodne,
- warunki glebowe,
- warunki klimatyczne,
- fauna i flora,
- powiązania przyrodnicze obszaru z otoczeniem,
- formy ochrony przyrody występujące w obszarze i jego sąsiedztwie,
- walory krajobrazowe i ich ochrona,
- ocena odporności środowiska na degradację oraz jego zdolności do regeneracji,
- ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych,

- ocena stanu zachowania walorów krajobrazowych oraz możliwości ich kształtowania,
- ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi,
- ocena intensywności i charakteru zmian zachodzących w środowisku,
- ocena stanu środowiska, jego zagrożeń i możliwości ich ograniczenia.

W trakcie prac nad prognozą dokonano rozpoznania istniejących uwarunkowań przyrodniczych i antropogenicznych. Diagnozy dokonuje się przede wszystkim na podstawie istniejących opracowań. Pozyskanie informacji dzieli się zasadniczo na dwa etapy:

- 1) analiza piśmiennictwa – analiza dokumentów związanych z obszarem opracowania (oraz niejednokrotnie szerszym tłem terenowym), takich jak:
 - waloryzacja przyrodnicza gminy,
 - materiały kartograficzne – mapy topograficzne, sozologiczne, hydrograficzne, geologiczne itp.,
 - opracowania strategiczne i raporty (głównie w zakresie ochrony środowiska, gospodarki, gospodarki odpadami),
 - opracowania planistyczne (np. obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego),
 - opracowania statystyczne (opracowania wykonane przez służby statystyczne),
 - inne opracowania specjalistyczne (opracowania monograficzne i tematyczne dotyczące analizowanego obszaru, informacje od lokalnych instytucji);
- 2) wizja lokalna – inwentaryzacyjne prace terenowe nad lokalnymi uwarunkowaniami i stanem zagospodarowania obszaru objętego opracowaniem; etap ten stanowi istotne uzupełnienie etapu poprzedniego, podnosząc znacznie poziom aktualności i precyzyjności wykonanych analiz diagnostycznych, a także ustaleń prognostycznych.

W oparciu o zebrane informacje określa się stan funkcjonowania środowiska na terenie objętym opracowaniem oraz jego główne problemy, a także ewentualne cele i przedmiot ochrony.

Dogłębne prace diagnostyczne dają rzetelną bazę informacyjną na temat stanu zagospodarowania i funkcjonowania obszaru objętego planem. Pozwala to przystąpić do formułowania prognozy środowiskowych skutków ustaleń dokumentu planistycznego (tu: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego). Określenie konsekwencji daje z kolei podstawę do wskazania sposobów ograniczania oddziaływań negatywnych, a także ewentualnych alternatywnych rozwiązań planistycznych.

Uzupełnieniem prognozy jest analiza i weryfikacja przewidywanych skutków realizacji postanowień planistycznych. Etap ten w sposób oczywisty następuje w pewnym odstępie czasowym od wprowadzenia założeń dokumentu planistycznego w życie. Kontrola zmian w środowisku powinna polegać na obserwacji poszczególnych komponentów środowiska oraz jego kompleksowego funkcjonowania. Stopień szczegółowości i częstotliwość badań powinny być wprost proporcjonalne do intensywności oddziaływania ustaleń dokumentu na środowisko naturalne i życie ludzi.

2. Charakterystyka uwarunkowań przyrodniczych

Pełna charakterystyka środowiskowa analizowanego obszaru zawarta została w opracowaniu ekofizjograficznym podstawowym dla obszaru objętego planem. W niniejszej prognozie poszczególne komponenty zostały scharakteryzowane w skrótej formie.

2.1. Położenie administracyjne oraz fizyczno-geograficzne

Według podziału administracyjnego gmina Nowogródek Pomorski znajduje się we wschodniej części powiatu myśliborskiego oraz w południowo-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego. Od zachodu i północy sąsiaduje z gminą Myślibórz, od wschodu z gminą Barlinek. Południową i południowo-zachodnią granicę stanowi granica województw zachodniopomorskiego i lubuskiego, wzdłuż której gmina Nowogródek Pomorski sąsiaduje z gminami Kłodawa i Lubiszyn.

Miejscowość Giżyn położona jest w północno-zachodniej części gminy Nowogródek Pomorski. Pod względem położenia fizyczno-geograficznego obszar objęty planem znajduje się w mezoregionie *Pojezierza Myśliborskiego*. Ten obszar fizyczno-geograficzny został ukształtowany przez lądolód skandynawski oraz procesy z nim związane.

2.2. Ukształtowanie terenu, budowa geologiczna i zasoby naturalne

Rzeźba obszaru objętego planem jest średnio zróżnicowana. Morfologicznie jest to teren płaski. Generalnie rzeźba terenu w porównaniu do obszaru całej gminy jest mniej urozmaicona.

Budowa geologiczna jest wynikiem szeregu procesów zachodzących w odległej przeszłości. Rzeźba terenu została ukształtowana przez lądolód skandynawski oraz procesy z nim związane. Ukształtowanie obszaru gminy charakteryzuje pasmowym układem głównych jednostek geomorfologicznych powstałych w wyniku procesów erozji i akumulacji lodowcowej, związanych z wycofywaniem się lądolodu fazy pomorskiej. Są to: równina sandrowa, strefa moreny czołowej oraz równina moreny dennej.

Obszar opracowania znajduje się w strefie równiny moreny dennej, która wznosi się na wysokość ok. 70-75 m n.p.m. Występują tutaj liczne pagórki i wały kemowe, zwłaszcza w rejonie Karlina i liczne zagłębienia bezodpływowe. Północno – zachodnia część obniża się do wysokości 65-70 m n.p.m. i zajmuje ją polodowcowe jeziorzysko z Jeziorem Sulimierskim.

Budowa geologiczna warstw powierzchniowych to głównie osady wodnolodowcowe, czwartorzędowe. Tworzą je utwory piaszczyste, żwirowe oraz gliny morenowe. W obniżeniach terenu oraz w dolinach cieków osadziły się utwory najmłodsze, holocenijskie, w postaci namulów, torfów czy kredy jeziornej. Starsze osady trzeciorzędowe zalegają do głębokości 100 m i zlokalizowane są głównie w południowej części Gminy. Utwory trzeciorzędowe prezentowane są m.in. przez osady piaszczyste. Poniżej 100 m zalegają już utwory kredowe, które sięgają do głębokości ok. 200 m p.p.t.

Najmłodsze osady na terenie gminy Nowogródek Pomorski to osady holocenijskie w postaci osadów jeziornych, rzecznych czy utworów akumulacji organicznej (torfowiska). Osady te są charakterystyczne dla młodoglacjalnych obszarów z uwagi na swój „krótki żywot” polskiego, a zwłaszcza w jego ostatnim stadium.

Wysokość bezwzględna obszaru opracowania kształtuje się na poziomie 63-69 m, przy czym wyższe wartości notowane są w jego północno-wschodniej części. Nie występują istotne spadki terenu wynikające z naturalnego ukształtowania terenu. Obszar objęty planem nie znajduje się w zasięgu granic udokumentowanych złóż kopalin naturalnych, a także nie ustanowiono terenów górniczych i obszarów górniczych.

2.3. Warunki wodne

Obszar opracowania, jak i cała gmina Nowogródek Pomorski leży w dorzeczu Odry – i jej dopływu – Warty. Na obszarze dorzecza Odry leży północna i zachodnia część gminy, znajdująca się w zlewni Myśli. Obszar planu jest zlokalizowany poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych i ustalenia planu nie stanowią dla nich zagrożenia. Najbliższy

GZWP nr 135 – „Zbiornik Barlinek” znajduje się w znacznej odległości - około 12,5 km w kierunku wschodnim.

Typową cechą omawianego regionu jest obfitość wód powierzchniowych, rzek i jezior, co jest charakterystyczne dla krain pojeziernych.

Na analizowanym obszarze oraz w jego sąsiedztwie brak jest wód powierzchniowych. W północnej części gminy, zwłaszcza w strefie czołowomorenowej, znajdują się liczne, niewielkie, naturalne zbiorniki wodne, typowe dla krajobrazu polodowcowego. Są to śródpolne jeziorka typu wytopiskowego tzw. oczka wodne, najczęściej o powierzchni do 1 ha, bez dopływu powierzchniowego (nie podlegają klasyfikacji gleboznawczej). Wyróżniają się w otwartym, rolniczym krajobrazie ze względu na często występujące zadrzewienie i zarośla towarzyszące tym akwenom. Największe nagromadzenie oczek śródpolnych znajduje się na południe od Sumiaka oraz w okolicy Rokitna, Nowogródka Pomorskiego, Karska, Karlina, Lipina, Świątek na północny wschód od Ulejna.

Obszar gminy Nowogródek Pomorski należy do średniozasobnych w wody podziemne. W zaopatrzeniu w wodę pierwszoplanowe znaczenie ma czwartorzędowy (górnoplejstoceni) poziom wodonośny. Poziom wodonośny dolnoplejstoceni jest poziomem rezerwowym, nie ujmowanym dotychczas w większym stopniu przez studnie głębinowe.

2.4. Warunki glebowe

W obszarze gminy Nowogródek Pomorski najbardziej korzystnymi warunkami pod względem rolniczej przydatności gleb charakteryzuje się środkowa jej część, w paśmie Świątki – Nowogródek Pomorski - Sumiak. Występują tam gleby zaliczane do kompleksów rolniczej przydatności gleb: 2-go pszenno-dobrego i kompleksu 4-go żytniego bardzo dobrego.

Do kompleksu 2-go zaliczane są między innymi gleby IIIa i IIIb klasy bonitacyjnej. Typologicznie są to gleby brunatne wylugowane. Wytworzone są przeważnie z glin lub piasków gliniastych mocnych na glinie. Gleby tego kompleksu odznaczają się na ogół uregulowanym odczynem, średnią lub wysoką zawartością przyswajalnych składników pokarmowych, niekiedy są nadmiernie uwilgotnione, m.in. ze względu na zwiększony skład granulometryczny. Większość tych gleb jest średnio ciężka w uprawie i wykazuje dobry stopień kultury. Nadają się do uprawy wszystkich roślin o największych wymaganiach.

Kompleks 4-ty obejmuje najlepsze gleby III b i IV a klasy bonitacyjnej. Typologicznie są gleby brunatne wylugowane. Wytworzone są one z piasków gliniastych mocnych na glinie. Charakteryzują się względnie uregulowanym uwilgotnieniem, średnią lub wysoką zawartością przyswajalnych składników pokarmowych. Są strukturalne, łatwe do uprawy.

Średnio korzystnymi warunkami charakteryzują się grunty, zajmujące 28 % powierzchni gruntów ornych, rozproszone są na obszarze całej gminy. Są to gleby kompleksu 3-go pszenno-wadliwego,

5-go żytniego dobrego, 8-go zbożowo – pastewno mocnego i 9-go zbożowo - pastewno słabego. Wśród tej grupy gleb największą powierzchnię zajmują gleby kompleksu 5-go żytniego dobrego. Do kompleksu 5-go zaliczane są gleby IVa i IVb klasy bonitacyjnej. Typologicznie są to gleby brunatne, wylugowane, wytworzone z piasków gliniastych lekkich na glinie. Gleby te są łatwe do uprawy, ale ze względu na dużą miąższość spiaszczenia, są bardzo wrażliwe na niedobory opadów atmosferycznych, uprawę i nawożenie. Większość tych gleb wykazuje niedobór przyswajalnych składników pokarmowych.

Niekorzystnymi warunkami charakteryzują się gleby kompleksów 6-go żytniego słabego, 7-go żytniego b. słabego. Wytworzone głównie z piasków słabo gliniastych podścielonych

piaskami luźnymi. Są to gleby IV b, V i VI klasy bonitacyjnej. Są przepuszczalne, okresowo lub stale za suche, ubogie w przyswajalne składniki pokarmowe. Charakteryzują się niską jakością, są mało urodzajne a ich uprawa jest często nieopłacalna. Ze względu na niewielką przydatność dla rolnictwa, gleby tych kompleksów powinny być przeznaczone pod zalesianie, w pierwszej kolejności te, które sąsiadują z lasami lub znajdują się na terenach zdegradowanych i obszarach podatnych na degradację wód podziemnych.

Na przedmiotowym obszarze w przeważającej mierze występują grunty rolne, wśród których nie ma gruntów klas I-III, a więc o najwyższej przydatności dla rolnictwa. W części południowej na niewielkim fragmencie występują nieużytki.

2.5. Warunki geotechniczne

Warunki geotechniczne na badanym obszarze są generalnie korzystne. Wynika to z głębszego zalegania wód podziemnych oraz mniejszego udziału gruntów słabonośnych. Także dodatni wpływ na lokowanie zabudowy na badanym obszarze ma mało urozmaicona morfologia terenu.

2.6. Warunki klimatyczne

Obszar opracowania położony jest w strefie klimatu umiarkowanego, w obszarze przenikania się wpływów klimatów oceanicznego i kontynentalnego. Teren ten cechuje się przeważającym wpływem czynników klimatotwórczych oceanicznych, przede wszystkim napływają tu wilgotne masy powietrza polarno-morskiego, związane z północnoatlantyckim niżowym ośrodkiem barycznym. Topoklimat kształtowany jest przez takie czynniki jak: rzeźba terenu, szata roślinna, rodzaj podłoża oraz stosunki wodne. Istotny pozytywny wpływ na topoklimat ma fakt położenia w sąsiedztwie kompleksów leśnych, wśród terenów wolnych od zabudowy. Lasy wpływają łagodząco na lokalny klimat, zmniejszając amplitudy temperatur i podnosząc wilgotność powietrza.

Położenie badanego obszaru powoduje, że jest on łatwo przewietrzany. Dodatkowo korzystny wpływ ma sąsiedztwo lasów i zadrzewień w bliższej i dalszej okolicy.

2.7. Flora i fauna

Dzisiejsza szata roślinna regionu jest tylko w małym stopniu odbiciem warunków naturalnych środowiska i jego zróżnicowania geograficznego. Szata roślinna omawianego terenu ukształtowała się pod wpływem dotychczasowego użytkowania. Uprawa ziemi sprawiła, że drastycznie zmienił się charakter roślinności, nie tylko jej struktura, ale również skład gatunkowy. Nastąpiło znaczne jej ujednolicenie monokulturami roślin uprawnych i łąkowych, a także leśnych.

Na obszarze opracowania dominują grunty orne różnych klas (ponad 80% powierzchni) i związane z nimi rośliny zbożowe. We wschodniej części występują zadrzewienia i zakrzewienia w postaci nalotów z dominującym udziałem brzozy, wierzby i sosny. Powstały one jeszcze przed wytyczeniem drogi ekspresowej S3. Nie są one siedliskami szczególnie cennymi przyrodniczo i charakteryzują się ubogą pod względem składu gatunkowego roślinnością. Pełnią jednak funkcje żerowisk dla fauny naziemnej oraz ptaków i z tego powodu mają znaczenie dla różnorodności biologicznej fauny. Skład gatunkowy jest typowy dla sąsiadujących otwartych obszarów nieleśnych, położonych dodatkowo w pobliżu ciągów komunikacyjnych.

Na podstawie wizji terenowej, przeprowadzonej w sierpniu 2021 r. na badanym obszarze nie odnotowano występowania naturalnych ani seminaturalnych siedlisk. Występująca tu roślinność jest właściwa dla siedlisk typowo antropogenicznych – zbiorowisk

ruderalnych, wykształcających się na terenach przekształconych wskutek działalności człowieka związanej z uprawą gruntów ornych, a następnie wyłączonych z rolnego użytkowania. Szatę roślinną omawianego obszaru tworzą pospolite, synantropijne taksony.

W obszarze opracowania nie stwierdzono występowania gatunków roślin, grzybów i siedlisk przyrodniczych wymienionych w:

- załącznikach do Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1713),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408),
- „Polskiej Czerwonej Księdze Roślin” (red. R. Kaźmierczakowa, K. Zarzycki, Z. Mirek Z., Instytut Ochrony Przyrody PAN, 2014 r.),
- „Czerwonej Liście Roślin i Grzybów Polski” (red. Z. Marek, K. Zarzycki, W. Wojewoda, Z. Szelaąg, Kraków, 2006 r.).

Ze względu na niewielką zmienność warunków siedliskowych ścisły obszar opracowania nie cechuje się znacznym zróżnicowaniem florystycznym. Pod względem walorów przyrodniczych, obszar należy uznać za przeciętny. Zdecydowanie większą część obszaru zajmują grunty orne oraz niewielki teren już zabudowany i zagospodarowany w południowo-wschodniej części obszaru. W części zachodniej rozwinęły się zadrzewienia i zakrzewienia związane z wcześniejszym porzuceniem uprawy ziemi.

W gminie Nowogródek Pomorski występuje duża różnorodność siedlisk i zespołów roślinnych, co stwarza dogodne warunki bytowania dla wielu gatunków zwierząt, przy czym najcenniejsze gatunki związane są z siedliskami leśnymi, wodnymi i wodno-błotnymi. Wśród ssaków stwierdzono liczne występowanie kuny domowej i kreta, a także drobnych gryzoni związanych ze zbiorowiskami polnymi. Licznie reprezentowaną grupą są ptaki. W granicach terenów zabudowanych występują gatunki synantropijne: gołąb, kwaka, sroka, gawron. Tereny podmokłe, torfowiska to miejsca rozrodu i życia płazów. Pospolite są żaba moczarowa, jeziorowa i trawna. Wśród gadów najczęściej spotykana jest jaszczurka zwinka i żyworódka.

Można przyjąć iż fauna tego obszaru jest typowa dla otwartych obszarów nieleśnych, położonych. Występują tu pospolite gatunki bezkręgowców, ptaków oraz drobnych ssaków.

2.8. Formy ochrony komponentów przyrodniczo-krajobrazowych

W granicach opracowania nie występują powierzchniowe formy ochrony z mocy ustawy o ochronie przyrody. Natomiast w odległości ok. 1,5km na wschód występuje Obszar Chronionego Krajobrazu „B „Myślibórz” oraz w odległości 1,2km na zachód Obszar Chronionego Krajobrazu „C (Barlinek). Najbliższy Obszar Natura 2000 – specjalny obszar ochrony siedlisk „Pojezierze Myśliborskie” (PLH320014) znajduje się w odległości 2,6km w kierunku wschodnim od granic planu.

Pozostałe formy ochrony znajdują się w znacznej odległości. Nie stwierdzono także występowania chronionych gatunków zwierząt i roślin.

2.9. Krajobraz

Walory krajobrazowe obszaru planu są przeciętne i nie podlegają ochronie. Obszar

objęty opracowaniem obejmuje tereny o charakterze przekształconym antropogenicznie, jako rolnicza przestrzeń produkcyjna o niskich klasach bonitacyjnych. Zachodnia część planu jest w części zadrzewiona. Obecnie prowadzona działalność o charakterze rolniczym. Obszar planu przylega od zachodu do drogi ekspresowej S3. Dodatkowym elementem dysharmonizującym krajobraz jest napowietrzna linia elektroenergetyczna 15 kV przebiegająca przez obszar planu w relacji południkowej, dla której wyznaczono korytarz techniczny.

3. Charakterystyka zamierzeń planistycznych

Procedura sporządzenia planu została wszczęta na wniosek właścicieli gruntów, którzy wskazali na szereg zapisów uniemożliwiających realizację planowanych przedsięwzięć w pożądanym przez siebie zakresie. Zasadniczo projekt zakłada przeznaczenie przedmiotowego obszaru pod funkcję zabudowy produkcyjnej, zabudowy usługowej, składów i magazynów jako teren oznaczony symbolem PU. Wprowadzono przy tym szereg ustaleń w zakresie szczegółowych parametrów zagospodarowania i zabudowy oraz zasad dotyczących komunikacji i infrastruktury technicznej.

W stosunku do ustaleń aktualnie obowiązującego planu miejscowego z 2011 r. nowy dokument usankcjonuje i doprecyzuje dotychczasowe przeznaczenie, a także na nowo określi parametry dotyczące zabudowy i zagospodarowania w tym przebieg linii zabudowy. Ponadto dokonana zostanie weryfikacja dotychczas zaprojektowanego układu drogowego. Innymi słowy, proponowane zapisy stanowią zasadniczą kontynuację funkcji przewidzianej obecnym planie. Zmianie nie ulega dotychczasowe przeznaczenie usługowo-produkcyjne, a jedynie szczegółowe parametry zagospodarowania oraz układ drogowy.

Dla terenu PU zapisy planu ustalają m. in.: maksymalną powierzchnię zabudowy, minimalną i maksymalną intensywność zabudowy, minimalną powierzchnię biologicznie czynną, a także gabaryty budynków wraz z określeniem rodzajów dachów. Ustalono, że zaopatrzenie w wodę nastąpi z gminnej sieci wodociągowej oraz z własnych ujęć wód zlokalizowanych na własnej działce. W zakresie odprowadzania ścieków komunalnych i przemysłowych ustala się do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej. Przy czym dopuszcza się także do szczelnych zbiorników bezodpływowych lub indywidualnych oczyszczalni ścieków zlokalizowanych na własnej działce. W przypadku ścieków przemysłowych niespełniających norm nakazuje się ich podczyszczenie do parametrów zgodnych z przepisami odrębnymi przed wprowadzeniem do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej. Z kolei wody popłuczne z indywidualnych ujęć wód dopuszcza się do gruntu, wód powierzchniowych lub do zbiorników retencyjnych lub chłonnych, zgodnie z przepisami odrębnymi. W zakresie zasad zaopatrzenia w energię elektryczną ustala się zaopatrzenie z sieci elektroenergetycznych lub indywidualnych urządzeń wytwarzających energię elektryczną, z wyłączeniem biogazowni i urządzeń wykorzystujących siłę wiatru nakazuje się lokalizację nowych przewodów średniego i niskiego napięcia pod ziemią, a także dopuszcza się lokalizację stacji transformatorowych typu kontenerowego lub słupowego.

Weryfikacji został poddany układ drogowy, którego ustalenia zawarte w obecnym planie miejscowym nie odpowiadają potrzebom inwestycyjnym. Ustalenia w tym zakresie uwzględniają przede wszystkim uwarunkowania wynikające z lokalizacji trasy ekspresowej S3 oraz konieczność zapewnienia poszerzenia istniejących dróg publicznych.

4. Stan środowiska przyrodniczego

4.1. Istniejący stan i problemy środowiska przyrodniczego

Stan środowiska przyrodniczego jest uzależniony w znacznym stopniu od przekształcenia warunków naturalnych i stopnia zainwestowania, a także uwarunkowań o charakterze naturalnym. Obszar opracowania przekształcony jest w niewielkiej części i cechuje się stosunkowo dobrą jakością środowiska. Wynika to z położenia wokół obszarów otwartych, a także sąsiedztwa terenów leśnych po południowo-zachodniej stronie obszaru opracowania.

W granicach przedmiotowego obszaru grunty rolne w większości są użytkowane rolniczo. W części zachodniej występują zadrzewienia i zakrzewienia, powstałe tak w wyniku sukcesji gatunkowej. Obszar jest wolny od zabudowy.

Wpływ na stan powietrza atmosferycznego w obszarze opracowania ma przede wszystkim położenie analizowanego obszaru przy drodze ekspresowej S3. Bezpośrednie oddziaływanie zanieczyszczeń pyłowych i gazowych pochodzących ze spalin samochodowych ma negatywny wpływ na warunki klimatu lokalnego. Ponadto źródłem zanieczyszczeń mogą być indywidualne instalacje grzewcze na paliwo stałe, szczególnie w okresie grzewczym przy bezwietrznej pogodzie, bądź zaistnieniu mgieł, czy zjawisk inwersyjnych. Z kolei zagrożeniem dla wód jest w głównej mierze niebezpieczeństwo trudnego do oszacowania, ze względu na swoją naturę, zjawiska przesiąków z terenów komunikacyjnych.

Jednocześnie należy zaznaczyć że wskazane zagrożenia mają charakter lokalny i w skali całego obszaru mało istotny. Generalnie jednak stan środowiska przyrodniczego należy określić jako dobry. Wszystkie komponenty zdegradowane są w sposób nieznaczny.

4.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji założeń planu

Przy utrzymaniu obecnych form użytkowania nie przewiduje się wystąpienia istotnych zmian w środowisku omawianego obszaru. Obecnie analizowany teren w przeważającej mierze użytkowany jest rolniczo i taką funkcję może pełnić do czasu realizacji ustaleń planu miejscowego.

Jednakże dla przedmiotowego obszaru obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalone przez Radę Gminy Nowogródek Pomorski w 2011 r., który zakłada przeznaczenie przedmiotowego pod funkcje usługowe i produkcyjne. Zapisy analizowanego projektu planu aktualizują obowiązujące ustalenia w zakresie zasad dotyczących wskaźników zabudowy i zagospodarowania – wysokości, geometrii dachów, powierzchni biologicznie czynnej czy miejsc do parkowania. Zmianie podlegają również zapisy dotyczące układu komunikacyjnego oraz zasad obsługi komunikacyjnej. Korekta wszystkich parametrów ułatwi realizację najbliższych zamierzeń, a grunty dotychczas niezagospodarowane, już wcześniej przeznaczone jako tereny produkcyjno-usługowe staną się bardziej atrakcyjne dla inwestorów.

Brak realizacji zapisów przygotowywanego planu miejscowego nadal pozwala na zachowanie tego obszaru jako przestrzeni rolniczej, ale przede wszystkim nadal umożliwia lokalizację usług i produkcji. Należy przy tym zaznaczyć, że rozpoznane na etapie przedprojektowym braki i niedoskonałości w zapisach będą stanowić przeszkodę w racjonalnym zagospodarowaniu.

4.3. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

W związku z zagospodarowaniem terenów praktycznie otwartych, zmiany jakie zajdą w wyniku realizacji założeń planu będą znaczne. Należy przy tym zaznaczyć, że decyzja o przeznaczeniu pod zabudowę produkcyjno-usługową zapadła z chwilą przyjęcia obowiązującego od 2011 r. planu miejscowego, a obecny dokument stanowi kontynuację generalnych rozstrzygnięć przyjętych wcześniej.

Podczas realizacji planowanej zabudowy konieczne będzie stosowanie rozwiązań organizacyjnych i technologicznych, powodujących skuteczną minimalizację oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Dotyczy to w szczególności możliwości zanieczyszczenia wód podziemnych. Zaleca się więc stosowanie rozwiązań, które polegać będą m.in. na lokalizacji zaplecza budowy poza obszarami szczególnie wrażliwymi. Wprowadzenie nowej zabudowy wpłynie na ograniczenie bioróżnorodności analizowanego obszaru oraz zmniejszenie populacji występujących tu gatunków pospolitych. Ponadto wprowadzenie zabudowy i ogrodzeń zmniejszy możliwość migrowania zwierzyny. Dla uniknięcia negatywnego oddziaływania na glebę w okresie późniejszym należy właściwie przygotować miejsca składowania odpadów oraz miejsca postojowe dla samochodów. Konieczne jest również stosowanie rozwiązań mających na celu ograniczenie ogólnego poziomu ryzyka do minimum.

Jeżeli ustalenia sporządzanego planu zostaną zrealizowane zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska i gospodarki odpadami, nie wywołają zagrożeń w skali lokalnej czy ponadlokalnej. Co więcej, nowe zapisy dodatkowo lepiej zabezpieczają elementy środowiska przez co ryzyko zagrożenia dla elementów środowiska jest mniejsze.

5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym lub krajowym, istotne w kontekście planu

Z uwagi na lokalizację oraz typ funkcji określonych dla wyznaczonych jednostek funkcjonalnych, nie wskazuje się celów ochrony o znaczeniu ponadlokalnym. Dlatego zastosowanie znajdują tu ogólne zasady prośrodowiskowe stosowane w każdej skali (np. zasada zrównoważonego rozwoju, stosowania czystych technologii itp.).

6. Oddziaływania ustaleń planu miejscowego na poszczególne elementy środowiska

6.1. Powietrze

Poziom emisji zanieczyszczeń do powietrza zależy od kilku czynników. Pierwszym z nich jest ruch pojazdów samochodowych. W związku z realizacją założeń planistycznych na analizowanym terenie powstaną tereny zabudowy produkcyjnej, zabudowy usługowej, składów i magazynów, co przyczyni się do wzrostu intensywności zagospodarowania. Z uwagi na konieczność obsługi komunikacyjnej niniejszego terenu, nieunikniony będzie wzrost emisji dwutlenku azotu oraz węglowodorów alifatycznych. Realizacja założeń planu spowoduje intensyfikację ruchu. Ruch będzie odbywał się na przylegającej od zachodu drodze ekspresowej S3 oraz drogach KDZ i KDD w granicach planu.

Drugim elementem, który może mieć wpływ na jakość powietrza atmosferycznego jest sposób zagospodarowania poszczególnych obszarów na terenie planu miejscowego, technologia w jakiej będzie prowadzona produkcja i sposoby ograniczania emisji

zanieczyszczeń. Wprowadzenie nowej zabudowy nie ograniczy w istotnym stopniu możliwości wymiany powietrza. Nie dojdzie także do wystąpienia skumulowanego efektu pogorszenia jakości powietrza ze względu na brak w sąsiedztwie obszarów o podobnej funkcji. Sama zaś droga ekspresowa S3 nie mimo znacznego natężenia ruchu nie stanowi obciążenia, które w powiązaniu z planowaną funkcją doprowadzi do negatywnych zmian w tym zakresie. Pozytywny wpływ na warunki aerosanitarnie będzie natomiast miało sąsiedztwo obszarów niezabudowanych, które ułatwią przewietrzanie.

Zwiększenie emisji zanieczyszczeń jest nieuniknione z uwagi na lokalizację funkcji związanych z produkcją, usługami oraz z komunikacją. Jednak przy zachowaniu zapisów ustawodawczych oraz dobrych praktyk, wpływ nowej zabudowy na stan powietrza atmosferycznego będzie istotnie ograniczony. Generalnie nie przewiduje się zatem istotnych stałych oddziaływań bezpośrednich i pośrednich oraz oddziaływań wtórnych i skumulowanych na jakość powietrza.

6.2. Wody powierzchniowe i podziemne

Na terenie objętym planem miejscowym nie występują wody powierzchniowe. Natomiast wody podziemne znajdują się generalnie poniżej 2 m p.p.t.

Zagrożeniem dla wód są zanieczyszczenia pochodzące z obiektów budowlanych, jak również z pojazdów poruszających się w granicach obszaru objętego planem. W chwili obecnej w granicach planu nie przebiega sieć kanalizacji sanitarnej. Założenia projektowe dopuszczają odprowadzanie ścieków komunalnych i przemysłowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych lub indywidualnych oczyszczalni ścieków do czasu budowy sieci kanalizacji sanitarnej. Zapisy planu nakazują podczyszczanie ścieków przemysłowych niespełniających norm do parametrów zgodnych przepisami odrębnymi przed wprowadzeniem do gminnej kanalizacji sanitarnej. Dopuszcza się także odprowadzenie wód popłucznych z indywidualnych ujęć do gruntu, wód powierzchniowych lub zbiorników retencyjnych lub chłonnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Natomiast w zakresie odprowadzania wód deszczowych i roztopowych ustala się zasadniczo do gruntu w granicach własnej działki w sposób uniemożliwiający spływ na nieruchomości sąsiednie, w tym drogi. Dopuszcza się przy tym do zbiorników retencyjnych lub chłonnych zlokalizowanych na własnej działce oraz do sieci kanalizacji deszczowej.

Oprócz odprowadzania zanieczyszczeń istotne jest także zaopatrzenie w wodę oraz wykorzystanie zasobów wodnych na terenie objętym planem. W zakresie zaopatrzenia w wodę ustala się z gminnej sieci wodociągowej lub indywidualnych ujęć zlokalizowanych na własnej działce.

Podsumowując, realizacja ustaleń zgodnie z projektem planu miejscowego nie będzie mieć bezpośredniego negatywnego wpływu na wody gruntowe i powierzchniowe. Warunkiem takiego stanu rzeczy jest wypełnienie założeń projektu planu w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, a także spełnienia elementarnych wymogów ochrony środowiska zarówno w czasie realizacji potencjalnych przedsięwzięć jak też w czasie ich eksploatacji. Przy założeniu użycia sprawnego technicznie sprzętu w czasie realizacji inwestycji (szczelne silniki spalinowe, zachowanie wymogów związanych z uzupełnianiem paliw itp.) nie przewiduje się możliwości negatywnego oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne.

6.3. Powierzchnia ziemi i gleby

W trakcie prac budowlanych może wystąpić oddziaływanie na powierzchnię ziemi. Będą to najprawdopodobniej zmiany polegające na wykopach i przemieszaniu mas ziemi. Prace te wynikają z niezbędnego przygotowania podłoża pod zabudowę oraz ukształtowania terenu

w zakresie koniecznym dla pełnienia funkcji przewidzianych planem. Charakter i zakres przekształcenia powierzchni ziemi będzie związany z zakresem prac niwelacyjnych związanych z budową obiektów kubaturowych, podziemnych sieci technicznych oraz urządzenia działek. Tereny w części przestaną być biologicznie czynne, a prace inwestycyjne mogą spowodować antropogenizację gruntów poprzez wymieszanie warstw gruntowych oraz nawiezenie nowej ziemi. Projekt planu umożliwia pokrycie zabudową maksymalnie 70% powierzchni działki budowlanej na terenie PU. Dodatkowo określono powierzchnię biologicznie czynną minimalnie 10% działki budowlanej na ww. terenie PU. Największe zmiany zajdą na powierzchni, która zostanie w dużej lub przeważającej mierze przekształcona (poprzez przerwanie jej ciągłości lub wymieszanie gruntów), w tym pokryta zabudową o zwiększonej intensywności i innym trwałym zagospodarowaniem terenu. Zmiany te należy ograniczyć do niezbędnego minimum gwarantującego prawidłowe funkcjonowanie działalności. Pomimo, iż oddziaływanie na powierzchnię terenu będzie mieć charakter trwały, nie przewiduje się negatywnego wpływu na funkcjonowanie środowiska w rejonie objętym planem miejscowym.

Nieuniknione jest trwałe wyłączenie gleb z produkcji rolnej, jednakże nie przewiduje się znacznego ubytku potencjału produkcyjnego gleb w gminie Nowogródek Pomorski. W granicach planu nie znajdują się grunty rolne klas I-III. Nie jest zatem wymagana zgoda ministra ds. rozwoju wsi na przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze.

Charakter i zakres przekształcenia obszaru nie przewiduje możliwości emisji zanieczyszczeń do gleby lub ziemi. Nie jest przewidziana również możliwość wprowadzania ścieków z bezpośrednio do gruntu, za wyjątkiem wód popłucznych na zasadach określonych w przepisach odrębnych. Z uwagi na możliwość wystąpienia ścieków przemysłowych niespełniających norm nakazuje się ich podczyszczenie do parametrów zgodnych z przepisami odrębnymi przed wprowadzeniem do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej.

Ze względu na istniejące ukształtowanie terenu oraz skalę założeń planistycznych realizacja rozwiązań proponowanych w projekcie planu miejscowego wywoła relatywnie nieduże zmiany w układzie powierzchniowych warstw geologicznych (poprzez przerwanie ich ciągłości lub wymieszanie gruntów).

6.4. Zasoby naturalne

Na przedmiotowym terenie nie prowadzi się i nie przewiduje się rozpoczęcia eksploatacji kopalin pospolitych. Obszar objęty opracowaniem nie znajduje się w zasięgu granic udokumentowanych złóż oraz nie znajduje się w zasięgu istniejących i projektowanych terenów górniczych i obszarów górniczych.

6.5. Klimat

Realizacja przedsięwzięć związanych z planem nie powinna negatywnie oddziaływać na klimat, zarówno obecnie, jak i w przyszłości. Ze względu na zmniejszenie terenu biologicznie czynnego na obszarze opracowania, zmianom może ulec topoklimat. Zabudowa i utwardzenie powierzchni terenów przeznaczonych na nowe funkcje będzie prowadzić do przekształcenia topoklimatu terenów rolniczych w kierunku topoklimatu obszarów przemysłowych i usługowych charakteryzujących się osłabieniem wymiany powietrza, a także lokalnym wzrostem średniej temperatury powietrza wskutek akumulacji energii słonecznej przez budynki i budowle oraz tereny utwardzone.

Na obszarze opracowania nie przewiduje się wprowadzenia funkcji mieszkaniowej, więc zmiany topoklimatu nie powinny mieć istotnego wpływu na ocenę życia mieszkańców. Dodatkowym elementem ograniczającym zmiany w tym zakresie powinno być wprowadzanie nasadzeń drzew wysokich w sąsiedztwie terenów utwardzonych.

6.6. Flora i fauna, różnorodność biologiczna

Ocena wpływu realizacji założeń planu miejscowego na różnorodność biologiczną obszaru jest zagadnieniem trudnym. Na podstawie przyjętych założeń można dokonać przybliżonej i zgeneralizowanej oceny wpływu na poszczególne grupy roślin i zwierząt, biorąc pod uwagę lokalne uwarunkowania oraz planowaną funkcję. W chwili obecnej znane są jedynie obszary, na których mogą zachodzić procesy inwestycyjne oraz graniczne parametry obiektów przewidzianych planowaną funkcją. Nie są jednak znane dokładne lokalizacje, ilość, wielkość i forma obiektów, a także ostateczna intensywność zagospodarowania. Każdorazowe wprowadzenie zabudowy oraz zwiększenie intensywności zagospodarowania może wpłynąć na ograniczenie bioróżnorodności analizowanego terenu oraz zmniejszenie populacji występujących tu gatunków. Intensyfikacja zagospodarowania spowoduje także nieuniknione zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych, zajętych przez roślinność.

Pod względem walorów florystycznych obszar opracowania nie przejawia cech ponad przeciętnych. Większą jego część zajmują tereny przekształcone w wyniku prowadzonej gospodarki rolnej, w część zajmują tereny zadrzewione i zakrzewione. Występująca w granicach planu szata roślinna nie jest bogata i w zdecydowanej mierze pełni funkcję towarzyszącą na powierzchniach użytkowanych rolniczo.

Na analizowanym obszarze nie stwierdzono występowania cennych form roślinności podlegających ochronie prawnej. Skład gatunkowy fauny i flory ogranicza się do pospolitych gatunków spotykanych w środowisku przekształconym przez człowieka. Teren nie stanowi dogodnego korytarza dla przemieszczania się zwierząt z uwagi na lokalizację w bezpośrednim sąsiedztwie drogi ekspresowej S3 oraz drogi powiatowej nr 2112Z, oznaczonej w planie jako KDZ. W związku z tym nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000.

Wprowadzenie nowego zagospodarowania (terenów zabudowy usługowej, produkcyjnej, składów, magazynów oraz dróg) wpłynie na ograniczenie bioróżnorodności analizowanego terenu oraz zmniejszenie populacji występujących tu gatunków pospolitych. Intensyfikacja zagospodarowania spowoduje także nieuniknione zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych. Ponadto wprowadzenie zabudowy i ogrodzeń zmniejszy możliwość migrowania zwierzyny. Należy jednak zaznaczyć, że niniejszy obszar przeznaczony jest w dotychczas obowiązujących planach miejscowych również pod funkcje zabudowy usługowej i produkcyjnej, a obecne ustalenia zmieniają jedynie zasady dotyczące wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenu oraz rozwiązania komunikacyjne. Ponadto, ze względu na bliskość terenów wolnych od zabudowy, niewielkie zainwestowanie, rozległe tereny wolne od zabudowy, możliwości absorpcyjne lokalnego środowiska są większe, a uwzględnienie wytycznych zawartych w niniejszym dokumencie pozwoli na minimalizację ryzyka wystąpienia negatywnych oddziaływań.

Reasumując, ustalenia planu oraz zachowanie zasad wynikających z różnego rodzaju zaleceń, pozwalają uznać potencjalne negatywne oddziaływanie na florę i faunę obszaru za mało istotne.

6.7. Krajobraz

Zagospodarowanie otwartego terenu, który był dotychczas w głównej mierze użytkowany rolniczo znacząco wpłynie na przekształcenie dotychczasowego krajobrazu. Oddziaływanie to będzie miało charakter trwały oraz długoterminowy. Realizacja założeń planu spowoduje przekształcenie w kierunku krajobrazu antropogenicznego o charakterze produkcyjno-usługowym.

Dysharmonizującymi elementami obcymi są przede wszystkim wszelkie obiekty infrastrukturalne, takie jak: droga ekspresowa S3 granicząca od strony zachodniej, czy

napowietrzna linia elektroenergetyczna przecinająca obszar planu. Późniejsza realizacja ustaleń planu spowoduje wprowadzenie w krajobrazie dodatkowych obiektów infrastrukturalnych. Plan przewiduje możliwość lokalizacji zabudowy o wysokości maksymalnie do 25 m oraz dopuszcza lokalizację wież służących infrastrukturze telekomunikacyjnej o wysokości maksymalnie 40 m. Plan nakazuje lokalizację nowych przewodów średniego i niskiego napięcia pod ziemią, co stanowi element dbałości o warunki harmonijnego kształtowania krajobrazu.

Istniejący obecnie krajobraz nie przedstawia jednak szczególnych walorów i jest typowy dla regionu. Niekorzystny wpływ przyszłego zainwestowania na krajobraz, powinno obniżyć zachowanie wysokiego standardu zabudowy i zagospodarowania. Wprowadzenie harmonijnej zabudowy oraz zieleni urządzonej może pozytywnie urozmaicić pejzaż przedmiotowego obszaru.

Przewidywany wpływ realizacji ustaleń planu na krajobraz będzie miał zatem wymiar lokalny i nie zmniejszy głównych walorów krajobrazowych gminy Nowogródek Pomorski.

6.8. Zdrowie ludzi

Na zdrowie ludzi bezpośredni wpływ mają wszelkie czynniki zakłócające i zanieczyszczające (m.in. zanieczyszczenie powietrza, wód i gleb omówione wcześniej). Znaczący wpływ mają również stresory takie jak hałas i wibracje oraz szkodliwe pola elektromagnetyczne.

Ze względu na przewidziane funkcje oraz przytoczone wcześniej uwarunkowania nie przewiduje się wystąpienia istotnych negatywnych oddziaływań realizacji ustaleń planu na zdrowie ludzi. Najbliższa rozproszona zabudowa mieszkaniowa oddalona jest od granicy planu o ok. 100 m w kierunku południowym. Projekt planu graniczy od strony zachodniej z drogą ekspresową S3. Dotrzymanie dopuszczalnych wartości hałasu, zwłaszcza w przypadku hałasu komunikacyjnego, jest często bardzo trudne i wymaga dużych nakładów inwestycyjnych, dlatego w przypadku kształtowania klimatu akustycznego na nowo zainwestowanych terenach należy rygorystycznie przestrzegać wartości progowych wynikających z przepisów prawa. Z uwagi na to, że tereny objęte planem przeznacza się na funkcje produkcyjne, usługowe, magazynów i składów to przepisy prawa nie określają ich jako terenów chronionych przed hałasem.

Teren opracowania jest położony w sporym oddaleniu (ok. 1 km) od strefy zabudowy wsi Giżyn i jest odseparowany od miejscowości poprzez tereny rolnicze oraz tereny zadrzewione, w związku z czym wprowadzona zabudowa produkcyjno-usługowa nie będzie powodowała uciążliwości w odniesieniu do terenów chronionych akustycznie, związanych ze stałym pobytom ludzi.

Ponadto plan zakazuje realizacji pewnego typu przedsięwzięć, mogących generować uciążliwości o szerszym zasięgu negatywnego oddziaływania w stosunku do ludzi, a mianowicie związanych ze zbieraniem odpadów oraz zakładów lub ich części przeznaczonych do termicznego przekształcania odpadów. Zakazuje się także lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia awarii.

Poprzez teren planu przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna 15kV, dla której ustalono korytarz techniczny - po 7 m na stronę od osi linii. W granicach korytarza zakazano lokalizacji budynków i pomieszczeń na pobyt stały ludzi. W celu ochrony zdrowia ludzi przebywających w granicach korytarza zapisy planu nakazują, aby uciążliwość wynikająca z funkcjonowania linii napowietrznej po przebudowie, rozbudowie oraz budowie nowej zawierała się wyłącznie w granicach korytarza.

Specyficznym i znacznym źródłem hałasu mogą okazać się obiekty produkcyjne, w zależności od stosowanej technologii i rodzaju działalności. Potencjalny poziom i rozprzestrzenianie się hałasu na obszarze objętym planem miejscowym oraz pola

elektromagnetyczne i ich wpływ na środowisko należy przeanalizować w ramach raportu oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji. Jakość zastosowanych rozwiązań winna spowodować, iż uciążliwość proponowanych funkcji zamknie się w granicach własnego terenu oraz najbliższego sąsiedztwa.

W fazie budowy, jako krótkoterminowe negatywne oddziaływanie można wskazać zwiększony hałas wywołany pracą maszyn i ruchem środków transportu. Natomiast w fazie eksploatacji można się spodziewać wzrostu hałasu komunikacyjnego w wyniku intensyfikacji ruchu. Głównym jego źródłem będzie hałas komunikacyjny zwłaszcza od drogi ekspresowej S3. Oddziaływania te mogą zostać wyeliminowane lub zminimalizowane poprzez właściwą organizację ruchu samochodowego oraz stosowanie specjalnych urządzeń budowlanych. Wśród nich można wymienić rodzaje urządzeń ochrony akustycznej: tunele drogowe, przekrycia przeciwhałasowe, ekrany akustyczne. Działanie urządzeń ochrony przeciwhałasowej polega na odbijaniu fal akustycznych przez konstrukcję urządzenia. Ograniczenie przenikania hałasu można uzyskać przez zastosowanie odpowiednich okien w budynkach.

6.9. Zależności między elementami środowiska

Środowisko przyrodnicze cechuje się nierozzerwalną współzależnością wszystkich jego elementów. Jeśli zmianie ulega jeden z komponentów, nie pozostaje to bez znaczenia dla stanu i funkcjonowania pozostałych.

Realizacja potencjalnych przedsięwzięć będzie zaburzać istniejące zależności pomiędzy różnymi elementami środowiska jedynie w stopniu niewielkim. Potencjalne prace ziemne nie będą zakłócać w stopniu istotnym relacji pomiędzy warunkami glebowymi, a warunkami hydrologicznymi jak też pomiędzy warunkami siedliskowymi, a florą i fauną.

Jednym z najwrażliwszych komponentów środowiska przyrodniczego jest różnorodność biologiczna, która zwykle ulega obniżeniu wraz ze zmianą warunków życiowych na danym terenie. Procesy inwestycyjne mogą prowadzić do zmniejszenia składu gatunkowego fauny i flory. Wskutek zagospodarowania może zmienić się topoklimat, a także klimat akustyczny. Na terenach dotychczas otwartych może nastąpić przerwanie lub ograniczenie wymiany ekologicznej z otoczeniem. Konieczne jest zatem takie kształtowanie zagospodarowania, aby ograniczyć do minimum powstawanie barier ekologicznych (np. umiarkowane stosowanie ogrodzeń).

Ze względu na lokalne uwarunkowania środowiskowe, a także skalę oraz charakter planowanej inwestycji, nie przewiduje się wystąpienia istotnych zmian we wzajemnych zależnościach pomiędzy elementami środowiska zarówno na przedmiotowym obszarze jak i terenach sąsiednich.

6.10. Przedmiot ochrony obszarów Natura 2000

Obszar objęty planem miejscowym jest poza granicami obszarów Natura 2000. Najbliższy Obszar Natura 2000 – specjalny obszar ochrony siedlisk „Pojezierze Myśliborskie” (PLH320014) znajduje się w odległości 2,6 km w kierunku wschodnim od granic planu.

Pozostałe formy ochrony znajdują się w znacznej odległości. Nie stwierdzono także występowania chronionych gatunków zwierząt i roślin.

Siedliska przyrodnicze i gatunki, dla których utworzono ten obszar, z racji odległości nie są narażone na bezpośrednie negatywne oddziaływanie funkcji przewidzianych w projekcie. Dodatkowo dla tej formy ochrony przyrody nie ustanowiono dotychczas planu zadań ochronnych.

6.11. Wpływ istniejących i projektowanych przedsięwzięć

Istotnym aspektem w ocenie wpływu inwestycji na omawianym obszarze jest potencjalne oddziaływanie skumulowane. Skumulowane oddziaływania pojawiają się w wyniku łącznych skutków jakie niosą za sobą wcześniejsze, obecne oraz przyszłe inwestycje. Dla realizacji inwestycji o charakterze produkcyjnym, usługowym, magazynów i składów, oddziaływanie na środowisko będzie ograniczone do najbliższego sąsiedztwa. Dlatego nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania skumulowanego zarówno w granicach planu jak i w jego sąsiedztwie.

6.12. Zabytki i dobra materialne

Realizacja założeń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu objętego planem nie spowoduje ingerencji w ważne obiekty objęte ochroną konserwatorską typu zabytki ruchome i nieruchome, cenne układy urbanistyczne, strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, itp., ponieważ w obszarze opracowania nie występują tego typu obiekty.

7. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Z uwagi na charakter przewidywanych inwestycji oraz zasięg terytorialny, nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania transgranicznego.

8. Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko

Negatywne oddziaływanie na środowisko, wynikające z realizacji ustaleń planu miejscowego, może zostać wyeliminowane lub zminimalizowane dzięki podjęciu określonych działań. Tam, gdzie nie ma możliwości uniknięcia lub wydatnego zmniejszenia negatywnego wpływu na środowisko, należy stosować kompensację przyrodniczą, która pozwoli zrównoważyć utracony potencjał.

Dodatkowo na obecnym etapie można sformułować kilka podstawowych zasad minimalizujących potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko. Zasady te zostały częściowo zaimplementowane do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, natomiast pozostałe zalecenia powinny zostać uwzględnione na dalszych etapach procesu inwestycyjnego, w tym:

- 1) wyeliminowanie możliwości realizacji zabudowy mieszkaniowej;
- 2) bezwzględne przestrzeganie zapisów prawnych dotyczących ochrony środowiska;
- 3) stosowanie rozwiązań i technologii pozwalających ograniczyć uciążliwość proponowanych funkcji do granic własnego terenu;
- 4) stosowanie rozwiązań i technologii pozwalających ograniczyć uciążliwość inwestycji liniowych (takich jak drogi, magistralne sieci przesyłowe itp.);
- 5) ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego poprzez:
 - stosowanie technologii „przyjaznych środowisku” (technologie budowlane i eksploatacyjne),
 - instalowanie urządzeń ograniczających emisję zanieczyszczeń do atmosfery (filtry),

- stosowanie źródeł energii cieplnej charakteryzujących się niskim stopniem emisji zanieczyszczeń do atmosfery (np. energia elektryczna, gaz ziemny),
 - stosowanie zieleni izolacyjnej w pobliżu punktowych i liniowych źródeł emisji zanieczyszczeń,
 - właściwa organizacja układu komunikacyjnego pozwalająca na ograniczenie ruchu samochodowego do niezbędnego minimum;
- 6) ograniczenie emisji zanieczyszczeń do wód podziemnych i gleby poprzez:
- pełne podłączenie obiektów budowlanych do sieci kanalizacji sanitarnej,
 - budowę sprawnego systemu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,
 - stosowanie technologii „przyjaznych środowisku” (technologie budowlane i eksploatacyjne),
 - montaż instalacji pozwalających na oszczędne gospodarowanie wodą (np. obieg zamknięty),
 - właściwe izolowanie elementów infrastruktury, mogących emitować zanieczyszczenia do gleby i wód podziemnych,
 - właściwe przygotowanie miejsc postojowych i miejsc składowania odpadów,
 - prowadzenie monitoringu stanu wód podziemnych i powierzchniowych, a także stanu technicznego infrastruktury;
- 7) określenie zasad gospodarowania odpadami poprzez:
- uniemożliwienie niekontrolowanego wyrzucania odpadów poprzez zapewnienie sprawnego systemu ich usuwania i właściwe zagospodarowanie terenów otwartych,
 - rozpatrzenie stosowania selektywnej zbiórki odpadów;
- 8) ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego i eksploatacyjnego poprzez:
- nasadzenia zieleni izolacyjnej wzdłuż liniowych i punktowych źródeł emisji hałasu,
 - stosowanie właściwych nawierzchni drogowych, cichszych technologii i urządzeń oraz utrzymywanie ich w dobrym stanie technicznym;
- 9) ochrona powierzchni ziemi i gleb poprzez:
- kompensację trwałego pokrycia terenu zabudową, w drodze utworzenia (w granicach własnego terenu) obszarów zieleni urządzonej,
 - utrzymanie możliwie maksymalnej powierzchni biologicznie czynnej,
 - ograniczenie zmian geologicznych i morfologicznych do skali przystającej do obecnego krajobrazu;
- 10) minimalizacja niekorzystnego wpływu na różnorodność biologiczną poprzez:
- ochronę i zachowanie najcenniejszych elementów lokalnego środowiska,
 - ograniczenie powstawania barier antropogenicznych i dążenie do zachowania korytarzy migracji fauny,
 - utrzymanie możliwie maksymalnej powierzchni biologicznie czynnej,
 - prowadzenie działalności zadrzewieniowej i zakrzewieniowej wzdłuż dróg i miejsc parkingowych,
 - rozważne dobieranie gatunków w procesie kształtowania nowych obszarów zieleni urządzonej – umiarkowane stosowanie gatunków obcych, zwłaszcza szczególnie ekspansywnych;
- 11) minimalizacja niekorzystnego wpływu przyszłego zainwestowania na krajobraz poprzez:
- unikanie wprowadzania zabudowy tymczasowej,
 - spełnienie wysokich standardów architektonicznych oraz ład przestrzennego dla istniejącej oraz nowej zabudowy i zagospodarowania, w zakresie form i materiałów oraz stanu technicznego, w celu zwiększenia walorów estetycznych krajobrazu antropogenicznego,
 - maksymalną możliwą ochronę i zachowanie zadrzewień i zakrzewień,
 - wprowadzanie zieleni urządzonej, ze szczególnym uwzględnieniem zieleni wysokiej.

9. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań przyjętych

Projekt planu został wykonany jednowariantowo. Założenia przyjęte w proponowanym rozwiązaniu nie przyczynią się do istotnego pogorszenia stanu środowiska, dlatego nie wskazuje się stosowania rozwiązań alternatywnych.

10. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Proponowane w nowym dokumencie zapisy stanowią zasadniczą kontynuację tego, co zostało określone w planie miejscowym z 2011 r. Zmianie nie ulega dotychczasowe przeznaczenie produkcyjno-usługowe, a jedynie szczegółowe parametry zagospodarowania oraz układ drogowy.

Z przyrodniczego punktu widzenia dotychczasowe użytkowanie terenu w znacznej części ulegnie zmianie. Dotychczas niezabudowane tereny zostaną zagospodarowane pod funkcje usługowe, produkcyjne, składów i magazynów. Przewiduje się, że mogą zajść istotne zmiany w krajobrazie, wynikające z wprowadzenia zabudowy na tereny dotychczas niezagospodarowane, ale ich wpływ zostanie w zasadzie ograniczony do przedmiotowego obszaru.

Obszar objęty planem miejscowym poza granicami obszarów chronionych z mocy ustawy o ochronie przyrody. Najbliższy Obszar Natura 2000 – specjalny obszar ochrony siedlisk „Pojezierze Myśliborskie” (PLH320014) znajduje się w odległości 2,6 km w kierunku wschodnim od granic planu. Pozostałe formy ochrony znajdują się w znacznej odległości. Nie stwierdzono także występowania chronionych gatunków zwierząt i roślin.

Zmiana użytkowania terenu i projektowana zabudowa nie będzie wymagała istotnych zmian w ukształtowaniu terenu i nie wpłynie na obniżenie potencjału przyrodniczego w skali ponadlokalnej. W przestrzeni pojawią się nowe obiekty kubaturowe, które wraz z pozostałymi elementami zagospodarowania stworzą krajobraz typowy dla stref zainwestowania produkcyjno-usługowego. Przestrzeganie prawa oraz podstawowych zasad zrównoważonego rozwoju powinno zapewnić właściwą ochronę zasobom wód podziemnych, a utrata części gleb nie wpłynie zasadniczo na obniżenie potencjału produkcyjnego gruntów w obrębie gminy Nowogródek Pomorski. Nie wpłynie na obniżenie potencjału przyrodniczego w skali ponadlokalnej. Nie przewiduje się również wystąpienia negatywnych oddziaływań na zdrowie ludzi przybywających na tych terenach jedynie czasowo.

Generalnie realizacja założeń projektu planu, ich skala oraz planowane funkcje, przy zachowaniu podstawowych norm i zasad ochrony środowiska, a także odpowiednich rozwiązań minimalizujących, nie wpłyną w istotnym stopniu na środowisko przyrodnicze.

Założenia projektu planu miejscowego nie kolidują z przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska, a rozwiązania dotyczące ochrony środowiska są zgodne z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym podstawowym, dotyczącym przedmiotowego terenu. Zmiany, które nastąpią w środowisku, będą miały charakter trwały lecz umiarkowany, ale przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska nie powinno dojść do przekroczenia norm środowiskowych.

11. Materiały źródłowe i literatura

W pracach nad prognozą wykorzystano te same materiały źródłowe, które posłużyły do sporządzenia opracowania ekofizjograficznego na potrzeby przedmiotowego planu.

ZAŁĄCZNIK

do prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego dla obszaru części gminy Nowogródek Pomorski w miejscowości Giżyn

Gorzów Wlkp., dnia 11 października 2021 r.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że ukończyłem jednolite studia magisterskie z kształceniem w obszarze nauk o Ziemi. Tym samym spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.), do kierowania zespołem sporządzającym prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru części gminy Nowogródek Pomorski w miejscowości Giżyn. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr Jan Biernacki
URBANISTY
Gorzów Wlkp.